

fundamentoma e' legyen, hogy mi meghallgattunk az Uról, és valamit kérünk, megnyerjük a' mennyiben minékünk hasznák. Ez okon tanította a' Szent Pál Apostol, hogy hitből származzék az Istennek igaz segítségülvaló hívása. *Róm. 10: 14.* Mert senki soha sem hívja jól az Isten segítségül, hanem csak az, a' ki az ő jóságának bizonyos bizodalomban elsőben megnyugfzik.

T. Mint léken tehát azoknak dolgok, a' kik akadozva könyörögnek: elméjekben még csak el sem rendelik, mit használnak könyörgések által; sőt bizonytalanok, ha meghallgattatik-e az ő könyörgések Istentől, avagy nem?

*G. Hijába-való és megvettett azoknak Könyörgések, holott semmi ígérettel nem támasztott meg: mert azt parantsollya Isten, hogy bizonyos hitből kérjük; az ígéret-is hozzá-tézi, hogy valamit ő benne hívének hozzá, azt megadgya minékünk. *Mát. 21: 22. Márk. 11: 24. Jak. 1: 6.**

*T. Hátra vagyon, hogy meglássuk, honét vagyon minékünk olyan nagy bizakodásunk, hogy midőn felette főkképen méltatlanok vagyunk az Istennek tekintetire, még-is mindazáltal megmerünk ő előtte állani? *Solt. 50: 15. 91: 15. 145: 18.**

G. Elsőben: Mert az Isten ígeretet tött minékünk, mellyben egyáltalánfogva meg kell minékünk nyugodnunk, hátra hagyván minden

minden mi méltóságunknak okát. *Éf. 30: 19. 65: 11.* Másodszor: ha fiak vagyunk, bátorít minket az ő Lelke, és ő őnöz, hogy ő hozzá mint Atyánkhoz bátoraságon mennyünk, semmit sem kételkedvén, hogy ő barátságoson nem venne-bé bennünket. *Jér. 29: 12. Joel 2: 32.* És mivelhogy mi férgek gyanánt vagyunk, 's bűneinknek lelki-isméretitől nyomattatunk, az-az, jól tudgyuk, hogy fok bűnünk vagyon; azért az ő ditsőséges felfégétől ne irtózzunk, *Róm. 8: 25. 10: 13.* tehát a' Közbenjáró Ur Jésus Christust tézi mi előnkbe; hogy ő bémenetelt érezvén, az elnyert kegyelem felől ne légyünk éorogtattásban. *1 Tim. 2: 5. 1 Ján. 2: 1. Sid. 4: 14.*

T. Azt érted-e, hogy egyedül csak a' Christus nevében kell az Istent segítségül binunk?

*G. Ugy vagyon: mert világos szókkal úgy parantsoltatik nekünk; és hozzá-téttetik az ígeret-is, hogy azt tselekezi a' Christus Jésus az ő esedezésével, hogy elérjük, a' mellyeket kérünk. *Ján. 14: 14.**

T. Nem kell tehát ez illyent vakmerőséggel és kérkedékséggel vádolni, a' ki e' Szóközlőben bizván bátoraságon járúl az Istenhez, és csak-egyedül ezt teki eleibe mind az Istennek, 's mind pedig magának, ki által meghallgattassék?

G. Semmiképen nem kell: mert a' ki így könyö-

könyörgő, mintegy a' Szóelőlnak szájából formállyá magának a' könyörgést, midőn tudja, hogy az ő adakozó kegyelméből segíti-elő és javallja az ő maga könyörgését. Róm. 8: 33.

T. Szólyunk már arról, minek kell befoglalatni a' bűveknek Könyörgésekben. Szabad-e minékünk mind azokat az Istentől kérni, valamelyek a' mi elménkbe öltödnék; avagy bizonyos regulát kell tartanunk?

G. Felette-igen vitéza-fordult Könyörgésnek formája volna ez, ha így engednénk tulajdon kívánságinknak és testünknek ítéletinek. Mert gorombábbak-is vagyunk, hogysem mint megítélhetnök, mitsoda volna minékünk használatos: és a' mi kívánságunknak olly mértékletenségével vagyunk környülvéetve, mellynek élükfég megzabolázatni. Róm. 8: 25.

T. Mit kell tehát minékünk tselekednünk?

G. Ez egy vagyon hátra, hogy önmaga az Isten írja mi elönkbe a' Könyörgésnek igaz módgyát; hogy tsak mintegy kézen-fogva kövessük ötöt, és úgy a' mint a' becédben elől-jár.

T. Mellyik törvént írta Isten elönkbe?

G. E' dolognak bőféges és igen véles tudománya adatatik minékünk elönkbe az Írásban. Mindazonáltal hogy annál bizonyofabb tzélt függéttene elönkbe, olly módot irt és érkezt-

érkeztetett-egybe és mintegy leiajzolt, mellyben a' mit Istentől szabad kernünk, és a' mi a' mi hasznunkra vagyon, rövideden befoglalta, és kevés részekre osztotta.

T. Mondhatka-el.

G. Kérdettetvén a' Tanítványoktól a' mi Urunk Jébus Christus, miképen kellene könyörgeni, azt felelte: Mikor imádkozni akartok, ezt mondgyátok: Mi Atyánk, ki vagy a' mennyégben: Megszenteltessék a' te neved: Jöjjön-el a' te országod: Légyen-meg a' te akaratod, miképen mennyben, azonképen itt e' földön-is. A' mi mindennapi kenyerünket add-meg minékünk ma: Es borsásd-meg a' mi vétkeinket, miképen mi-is megbotsatunk ellenünk vétetteknek: Es ne vigy minket a' kísértetbe; de megábadíts a' gonosztól. Mert tiéd az ország, a' hatalom, és a' ditsőfég, mind örökké. Amen. Mát. 6: 9, 10. Luk. 11: 2.

T. Hogy jobban megérthessük, mit foglallyon-bé magába, ezt részekre osszuk.

G. Hat részek vagyon: mellynek három elsője, az Istennek egyedül-való ditsőfégét, (nem lévén semmi tekintet abból mi reánk,) mint tulajdon maga végét nézi: A' többi pedig mi reánk és a' mi hasznunkra tzéloz.

T. Kell-e tehát az Istentől valamit kérnünk, a' homét semmi jó nem származik mi reánk?

G. Az Isten ugyan az ő véghetetlen jóvól-tából

tábol úgy foglal-egybe mindeneket, hogy semmi se légyen az ő ditsőségre, a' melly minékünk-is idvefséges ne légyen. Annak-okaért midőn megénteltetik az ő neve, azt tselekezi az Isten, hogy minékünk-is megénteltetésünkre forduljon az: nem jö-eI az Istennek orzága, hogy néminémüképen mi-is ne legyünk annak részei. Mindazonáltal mind czeknek kívánásiban elhagyván a' mi haznunkat, illik, hogy tsak-egyedül az ő ditsőségét nézzük.

T. Annakokáért e' tudomány ferint, e' három kívánságok a' mi hasznunkkal egybeköttettek ugyan; mindazáltal nem kell más tzelra vitetni azoknak, hanem hogy az Isten neve ditsőíttesék?

G. Ugy vagyom: és így a' több három Kérésekben-is azon Isten ditsőségre kell minékünk gondunknak lenni, akarhogy légyenek tulajdonképen elrendeltetve azoknak kívánására, a' mellyek a' mi idvefségünkre és javunkra vannak.

T. Mennyünk-által már a' főok magyarázására. Legelsőben-is: miért hogy az Atyai név inkább, mint-sem más egyéb tulajdonítatik az Istennek?

G. Holott a' Könyörgésnek egyenes módgyára legelsőben megkívántatik a' lelki-isméretnek bátorságos bizodalma; e' nevet vézfel az Isten magának, melly egyedül tsupamerő nyájalságot, kedveséget jegyez: hogy így

így kivetvén elménkből minden Éorongatást, minket az ő bátorságos segítségül való hívására idézzen és nógasson.

T. Minden nevézség nélkül egyenesen hozzá merünk-e menni az Istenhez, mint a' fiak az atyához bátorságosan mennék?

G. Ugy vagyom; sőt főkkal bizonyosabb elvévésnek és megnyerésnek bizodalmaival, azokban, a' mellyeket ő tőle kérünk. Mert a' mint Idvezítő Mesterünk tanít, Mát. 7: 11. ha mi gonozok lévén, mindazonáltal nem tagadhattyuk-meg javunkat a' mi fiainktól; sem pedig azt meg nem engedgyük, hogy üressen mennyenek-el mi tőlünk; sem pedig a' kenyér helyett mérget nem adunk önék: mennyivel inkább több jótéreményt kell a' mi mennyei Atyántól várnunk; a' ki nem-tsak felette-igen jó, hanem merő azon jószág.

T. Szabad-e ugyan-ezen névből minékünk erősféget vennünk annak megpróbálására, a' mit elsőben mondánk, hogy minden mi könyörgésünknék a' Christus jótéreményében kell fundáltatni?

G. Vehetünk, még pedig igen erőset. Mert fiak gyanánt nem tart minket az Isten, hanem a' mennyiben Christ⁹ tagjai vagyunk. Ján. 15: 7.

T. *Miért hogy inkább közönségesen Mi Atyánknak, mint-sem kiváltképen magadénak mondod?*

G. A' hivek közzül ugyan kiki maga Atyának híhattya az Istent, Róm. 8: 15. de illy közönséges Éolással azért élt az Ur, hogy minket a' mi könyörgésünkben való Éreterünknek gyakorlására Éoktatna; hogy másokat elhallgatván, ne tsak kiki a' magájét keresné.

T. *Mit akar ez igétske: Ki vagy a' mennyégben?*

G. Szintén annyit téken, mintha az Istent felleégesnek, hatalmasnak, megfoghatatlannak mondanám és hinám.

T. *Mi végre és mimódon mutatnád meg azt?*

G. Tudnillik ez-iránt arra taníttatunk: hogy midön ötet ségítségül híjuk, felemeljük akkor a' mi Éiveinket 's elméinket; és valami testi és földi dolgot ö róla ne gondoljunk, ötet tsak a' mi megfoghatásunk Éerint ne mérfékellyük, se valami alaton és alávaló dolgot ö felöle ne itéljük; hogy a' mi akaratumknak engedelmére ne láttassunk ötet vonni: sötinkább félelemmel és retteggéssel tanúljuk az ö ditsöféges méltóságát 's felleégét Éemlélni. Azonban, a' mi ö benne való bizodalmunknak-is fellerkentéfére és megerösítéfére való ez: midön a' mennyégek Urának és Elöljárójának prédikáltatik,

a' ki

a' ki mindeneket Éabad-akarattya Éerint igazgat.

T. *Mondd-el az Elö Kérésnek summáját?*

G. Az Istennek nevéen Éerti a' Szent írás az Istennek ísméretit és híret, mellyel az emberek között ísméretes és nevezetes. Kivánnuk azért, hogy az ö ditsöfége mindenütt és mindenekben elővitettesék.

T. *Az ö ditsöségehez tétetbetödik-e valami, avagy elvéthetik-e abból valami?*

G. Magában az a' ditsöség se nem nevedik, se nem kissebbedik. Mindazonáltal azt kivánnuk, hogy, a' mint illik, az emberek között terjedgyen, és nyilvánóságos légyen: hogy valamit tselekeÉik az Isten, a' minthogy minden ö munkái ditsöségesek, úgy olyanoknak láttassanak, hogy ö felleége mindenmódon ditsöttesék.

T. *A' Második Kérésben mit érteÉ az Isten orféágán?*

G. Ez kiváltképen két rézekből áll. I. Hogy az elválaÉtottakat az Isten az ö Lelkével igazgassa: hogy a' hitedeneket és megvetetteket, kik magokat az ö Éolgalattya alá adni nem akarják, elÉeleÉÉe és elveÉesse; hogy így nyilvánóságos légyen, hogy semmi-s nints, a' mi az ö akarattyanak ellene-állhatna. II. Hogy a' hiveknek Éámokat naponként az Ur öregbítse; hogy ottanottan az ö

D 2

Lel-